

HOTĂRÎRE

privind aprobarea Programului național de prevenire și control al infecției HIV/SIDA
și infecțiilor cu transmitere sexuală pentru anii 2014-2015

nr. 806 din 06.10.2014

Monitorul Oficial nr.297-309/850 din 10.10.2014

* * *

În temeiul art.7 și 9 din [Legea nr.10-XVI din 3 februarie 2009](#) privind supravegherea de stat a sănătății publice (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr.67, art.183), cu modificările și completările ulterioare, [Legii nr.23-XVI din 16 februarie 2007](#) cu privire la profilaxia infecției HIV/SIDA (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr.54-56, art.250), cu modificările și completările ulterioare, Guvernul

HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Programul național de prevenire și control al infecției HIV/SIDA și infecțiilor cu transmitere sexuală pentru anii 2014-2015 (se anexează).

2. Se recomandă consiliilor municipale Chișinău și Bălți, administrației unității teritoriale autonome Găgăuzia și consiliilor raionale să modifice programele teritoriale de prevenire și control al infecției HIV/SIDA și infecțiilor cu transmitere sexuală pentru anii 2014-2015 în conformitate cu Programul național de prevenire și control al infecției HIV/SIDA și infecțiilor cu transmitere sexuală pentru anii 2014-2015.

3. Autoritățile publice centrale vor modifica planurile operaționale privind implementarea prevederilor Programului național de prevenire și control al infecției HIV/SIDA și infecțiilor cu transmitere sexuală pentru anii 2011-2015 în conformitate cu Programul național de prevenire și control al infecției HIV/SIDA și infecțiilor cu transmitere sexuală pentru anii 2014-2015.

4. Se stabilește că finanțarea Programului național de prevenire și control al infecției HIV/SIDA și infecțiilor cu transmitere sexuală pentru anii 2014-2015 se va efectua din contul și în limitele mijloacelor bugetului public național, precum și din alte surse conform legislației.

5. Controlul asupra executării prezentei hotărâri se pune în sarcina Ministerului Sănătății.

6. Se abrogă [Hotărârea Guvernului nr.1143 din 16 decembrie 2010](#) "Privind aprobarea Programului național de prevenire și control al infecției HIV/SIDA și infecțiilor cu transmitere sexuală pentru anii 2011-2015" (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr.254-256, art.1286).

PRIM-MINISTRU Iurie LEANCĂ

Contrasemnează:

Ministrul sănătății Andrei Usatfi

Ministrul finanțelor Anatol Arapu

Ministrul justiției Oleg Efrim

Nr.806. Chișinău, 6 octombrie 2014.

Aprobat
prin Hotărârea Guvernului

**PROGRAMUL NAȚIONAL
de prevenire și control al infecției HIV/SIDA și infecțiilor
cu transmitere sexuală pentru anii 2014-2015**

**Capitolul I
INTRODUCERE**

1. În conformitate cu clasificarea Organizației Mondiale a Sănătății (OMS), infecția HIV/SIDA în Republica Moldova se află în stadiul de epidemie concentrată, preponderent în anumite grupuri cu risc sporit de infectare, cum ar fi utilizatorii de droguri injectabile, bărbații care practică sex cu bărbați, lucrătoarele sexului comercial.

2. În situația epidemică creată, activitățile de prevenire vor fi prioritizate pe reducerea transmiterii HIV din populațiile-țintă. Avînd în vedere că majoritatea utilizatorilor de droguri injectabile, lucrătoarelor sexului comercial, bărbaților care practică sex cu bărbați, partenerii și clienții lor sînt tineri, Programul național de prevenire și control al infecției HIV/SIDA și infecțiilor cu transmitere sexuală pentru anii 2014-2015 (în continuare – Program) va pune accent pe prestarea serviciilor esențiale unora dintre cei mai vulnerabili și marginalizați tineri din țară. Adițional, Moldova va oferi tratament, îngrijiri și suport persoanelor care trăiesc cu HIV, ceea ce nu poate fi acoperit totalmente din bugetul sistemului de sănătate.

3. Guvernul, prin intermediul prezentului Program va asigura coordonarea măsurilor de răspuns la infecția HIV și infecțiile cu transmitere sexuală pentru perioada 2014-2015.

4. Activitățile prioritare din cadrul Programului vor fi transpuse în planurile operaționale care vor ghida procesul de implementare.

5. Republica Moldova este parte a Angajamentelor Globale la Obiectivele de Dezvoltare ale Mileniului, Obiectivul 6 “Stoparea răspîndirii HIV/SIDA și TB pînă în 2015 și redresarea tendinței actuale”, la Declarația de Angajament a Sesiunii Speciale a Adunării Generale a Organizației Națiunilor Unite (ONU) în HIV/SIDA din 2001, inițiativei de acces universal și cadrului strategic de rezultate. În același timp, Programul este elaborat pentru susținerea obiectivelor [Strategiei de dezvoltare a sistemului de sănătate 2008-2017](#), Politicii Naționale de Sănătate, Strategiei Naționale antidrog pe anii 2014-2015 și [Strategiei Naționale în Sănătatea Reproducerii pentru anii 2005-2015](#).

**Capitolul II
ANALIZA SITUAȚIEI ACTUALE**

6. Infecția cu HIV prezintă o problemă majoră de sănătate publică în Republica Moldova. La 1 ianuarie 2014, în Republica Moldova erau înregistrate cumulativ 8557 cazuri de infecție cu HIV. În 2013, incidența infecției HIV la 100 mii populație a constituit în republică 17,99 cazuri, inclusiv 13,68 în teritoriile din dreapta Nistrului și 46,91 în teritoriile de est. Către finele anului 2013 prevalența infecției HIV a constituit 173,43 cazuri la 100 mii populație, inclusiv pe malul drept – 129,89 și în teritoriile de est – 463,25 (indicele prevalenței a fost calculat din numărul persoanelor cu HIV în viață). Cei mai înalți indici ai prevalenței se înregistrează în Slobozia – 1970, Grigoriopol – 1368,42, Rîbnița – 1237,52, Tiraspol – 838,28, Bălți – 704,07, Bender – 388,53, Camenca – 329,65. Ratele incidenței și prevalenței infecției cu HIV sînt deosebit de înalte în teritoriile de est. Acești indicatori înalți în teritoriile din est sînt deosebit de îngrijorători, deoarece reprezintă unii din cei mai înalți în Europa. Programul intenționează să acopere întregul teritoriu al republicii, precum și să susțină răspunsurile adecvate și eficiente la HIV în teritoriile din est.

7. La 1 ianuarie 2014, 81,90% dintre cazurile cumulative înregistrate s-au depistat la persoane cu vîrsta cuprinsă între 15 și 39 ani, 58% printre bărbați și 42% – femei, în 2013, 5% calea de transmitere a fost raportată – utilizarea drogurilor injectabile, 91,4% – sexuală.

8. Datele supravegherii epidemiologice de generația a II (2009-2010) denotă că 99,3% din utilizatorii de droguri injectabile raportează utilizarea echipamentului de injectare steril la ultima injectare,

doar o treime (33%) raportează utilizarea consecventă a echipamentului de injectare steril, indicator care include și schimbul indirect al seringilor pe parcursul ultimei luni. Utilizarea echipamentului de injectare steril a fost mai înaltă printre utilizatorii de droguri injectabile cu vârsta mai mare de 25 de ani. Utilizarea prezervativelor de către utilizatorii de droguri injectabile la ultimul contact sexual cu parteneri ocazionali a fost raportată de 36%. Ratele raportate ale utilizării prezervativelor au fost mai mici printre utilizatorii de droguri injectabile femei decât bărbați. Ratele utilizării prezervativelor de către utilizatori de droguri injectabile la ultimul contact sexual a constituit 12,2% în cazul femeilor și 40,5% în cazul bărbaților din Chișinău, 34,1% – femei și 53,2% – bărbați din Bălți și 34,6% – femei și 37,7% – bărbați din Tiraspol. Utilizarea prezervativelor cu parteneri sexuali la ultimul contact sexual în rândurile lucrătoarelor sexului comercial a fost de 91,3%, iar în rândurile bărbaților care practică sex cu bărbați – 61,9%.

9. Actualmente, infecția cu HIV afectează în egală măsură atât bărbații cât și femeile. Această schimbare s-a produs ca urmare a scăderii ratei de transmitere prin intermediul utilizării drogurilor injectabile și creșterii transmiterii pe cale sexuală. Problemele legate de gender au fost considerate drept prioritare și au fost incluse în toate activitățile și intervențiile. În Program se pune accent pe intervențiile axate pe aspectul de gender, precum și asigurarea suportului psihologic, consilierea și testarea, planificarea familiei și prevenirea sarcinilor nedorite.

10. Prezentul Program, de asemenea, se referă la controlul și prevenirea infecțiilor cu transmitere sexuală, care rămân a fi o problemă semnificativă în Moldova. Incidența raportată de sifilis a constituit 70,4 la 100.000 populație în 2010 și 64,6 în 2012. Incidența raportată a gonoreei a constituit 36,0 la 100.000 populație în 2010 și 39,9 în 2012. În aspect epidemiologic, sînt importante formele latente de sifilis, care constituie 55,7% din numărul total de cazuri. Tinerii cu vârsta cuprinsă între 15 și 24 de ani se consideră deosebit de vulnerabili la sifilis și gonoree, cu incidența 157,8 cazuri pentru sifilis și 101,9 cazuri pentru gonoree la 100.000 populație în anul 2012.

11. Evaluarea rezultatelor Programului național de profilaxie și control al infecției HIV/SIDA și infecțiilor cu transmitere sexuală pe anii 2006-2010, aprobat prin [Hotărîrea Guvernului nr.948 din 5 septembrie 2005](#), a demonstrat actualitatea acestei probleme, contribuind la fortificarea și mobilizarea resurselor naționale și externe pentru realizarea și extinderea strategiilor și activităților de prevenire, supraveghere și control, tratament, îngrijiri și suport pentru persoanele cu HIV și membrii familiilor lor. Activitățile și rezultatele scontate ale Programului s-au bazat pe lecțiile învățate din programul anterior, inclusiv necesitatea de a se axa mai mult pe populațiile-cheie cu risc sporit de transmitere a infecției HIV, partenerii și clienții lor sexuali. Necesitatea de a pune accent sporit pe populațiile-cheie a fost, de asemenea, una dintre constatările evaluării comune efectuate în iunie-iulie 2011. Activitățile și prevederile Programului sînt susținute tehnic și financiar de organizații internaționale, Fondul Global SIDA/Tuberculoza/Malaria și alți donatori.

12. Cadrul normativ privind interzicerea discriminării persoanelor infectate/afectate cu/de HIV sau vulnerabile la infecție este elaborat și ajustat în conformitate cu standardele internaționale, se bazează pe principiul respectării drepturilor omului și demnității umane și constituie baza pentru implementarea intervențiilor comprehensive, multidisciplinare și intersectoriale din cadrul Programului.

13. Monitorizarea și supravegherea epidemiologică a infecției HIV se află permanent în atenția organelor de resort. Pentru sporirea accesului populației la servicii de consiliere și testare voluntară și confidențială, în cadrul sistemului de sănătate a fost creat serviciul de consiliere și testare voluntară. Pe parcursul anului 2012 au fost testate la HIV 327000 persoane, în 2013 – respectiv 266000 persoane. Supravegherea epidemiologică, tratamentul antiretroviral și a infecțiilor oportuniste, îngrijirile paliative, prevenirea transmiterii infecției materno-fetale se efectuează conform protocoalelor naționale, elaborate în conformitate cu recomandările OMS. Este asigurat accesul universal al persoanelor cu HIV și al bolnavilor cu SIDA la tratament antiretroviral.

14. În colaborare cu societatea civilă se realizează 49 programe și proiecte bazate pe strategia de reducere a riscurilor, de prevenire, reabilitare și asistență psihosocială, de terapie de substituție cu metadonă, în rândurile utilizatorilor de droguri injectabile, deținuților, migrantilor și altor grupuri cu risc sporit de infectare, conform standardelor OMS, UNAIDS, Oficiului Națiunilor Unite pentru Droguri și Criminalitate (UNODC).

Capitolul III

MANAGEMENTUL PROGRAMULUI

15. Scopul prezentului Program este de a reduce transmiterea infecției cu HIV și infecțiilor cu transmitere sexuală, în special în populațiile-țintă, precum și de a reduce impactul negativ al epidemiei HIV.

16. Obiectivele Programului:

Obiectivul 1. Prevenirea transmiterii infecției cu HIV și infecțiilor cu transmitere sexuală, în special în populațiile-țintă

Prezentul obiectiv se axează pe continuitatea prevenirii transmiterii infecției cu HIV în populațiile-țintă (utilizatorii de droguri injectabile, lucrătoarele sexului comercial, bărbații care practică sex cu bărbați, deținuții) prin accesul la programe de diminuare a riscului și acoperirea acestei categorii în proporție de nu mai puțin de 60% din numărul estimat, precum și pe prevenire a transmiterii infecției de la aceste populații în populația generală.

Produse:

Produsul 1. Către anul 2015, cel puțin 60% din populațiile-țintă (utilizatorii de droguri injectabile, lucrătoarele sexului comercial și bărbații care practică sex cu bărbați) au fost testați la HIV și își cunosc rezultatul (valoarea de bază 18%).

Indicator: Rata populațiilor-țintă (utilizatorii de droguri injectabile, lucrătoarele sexului comercial și bărbații care practică sex cu bărbați), care au fost testați la HIV în ultimele 12 luni și își cunosc rezultatul.

Activități:

1.1. Extinderea accesului pentru utilizatorii de droguri injectabile și partenerii lor, lucrătoarele sexului comercial și clienții lor și bărbații care practică sex cu bărbați la consiliere și testare la HIV, inclusiv prin utilizarea testelor rapide pe bază de salivă și oferind servicii de consiliere și testare în cadrul proiectelor de reducere a riscurilor;

1.2. Promovarea serviciilor de consiliere și testare voluntară prin elaborarea, editarea și distribuirea materialelor informative;

1.3. Extinderea accesului la serviciile de consiliere și testare voluntară în instituțiile departamentale și specializate;

1.4. Consolidarea mecanismelor de referire la centre de sănătate prietenoase tinerilor, ONG-uri, medici de familie etc;

1.5. Promovarea testării și consilierii la HIV la inițiativa lucrătorului medical (inclusiv servicii TB, narcologice, dermatovenerologice etc.);

1.6. Utilizarea serviciilor de consiliere și testare voluntară la HIV care să se axeze pe prevenirea transmiterii HIV de la populațiile-cheie la partenerii și clienții lor sexuali.

Produsul 2. Către 2015, 17 instituții penitenciare acoperite cu programe de prevenire HIV și infecții cu transmitere sexuală, inclusiv în teritoriile din est (valoarea de bază 9).

Indicatori: Numărul instituțiilor penitenciare acoperite cu programe de prevenire HIV și infecțiilor cu transmitere sexuală.

Numărul de seringi distribuite per utilizatori de droguri injectabile în instituțiile penitenciare.

Numărul de prezervative distribuite per deținut.

Procentul utilizatorilor de droguri injectabile în instituțiile penitenciare care primesc tratament de substituție cu metadonă.

Activități:

2.1. Extinderea programelor de prevenire HIV și infecțiilor cu transmitere sexuală în instituțiile penitenciare prin acoperirea a încă o instituție penitenciară cu terapie de substituție cu metadonă, 8 penitenciare cu prezervative, 2 cu programe de reducere a riscurilor și 2 cu servicii consiliere și testare voluntară;

2.2. Fortificarea acordării susținerii psihosociale a utilizatorilor de droguri injectabile aflați în tratament cu metadonă în instituțiile penitenciare.

Produsul 3. Către 2015, tratamentul de substituție acordat în 4 teritorii administrative pentru cel

puțin 1500 persoane.

Indicatori:

Numărul de teritorii în care se acordă tratament de substituție cu metadonă (valoarea de bază 2).

Procentul de persoane acoperite cu terapie de substituție (valoarea de bază 352).

Activitate:

Deschiderea a două centre de tratament de substituție cu metadonă și menținerea celor două existente.

Produsul 4. Către 2015, cel puțin 60% din utilizatorii de droguri injectabile acoperiți cu servicii de prevenire în cadrul programelor de reducere a riscurilor (valoarea de bază 45%) în 25 teritorii administrative (valoarea de bază 20).

Indicatori:

Rata utilizatorilor de droguri injectabile acoperiți cu servicii de prevenire în cadrul programelor de reducere a riscurilor.

Numărul de teritorii acoperite cu programe de reducere a riscurilor.

Activități:

4.1. Extinderea numărului și a capacității programelor de reducere a riscurilor pentru asigurarea accesului utilizatorilor de droguri injectabile și partenerilor lor la servicii de prevenire HIV și infecțiilor cu transmitere sexuală și la tratament de substituție în teritoriile de est și sud;

4.2. Utilizarea programelor de reducere a riscurilor pentru a se axa pe prevenirea transmiterii HIV de la populațiile-țintă la partenerii lor sexuali, de exemplu, prin distribuirea prezervativelor;

4.3. Lucrul în parteneriat cu farmaciile pentru distribuirea echipamentului de injectare steril către utilizatorii de droguri injectabile.

Produsul 5. Către 2015, servicii de prevenire a HIV printre bărbații care practică sex cu bărbați disponibile în 3 teritorii administrative (valoarea de bază 1) și cel puțin 40% bărbați care practică sex cu bărbați acoperiți cu servicii de prevenire (valoarea de bază 3,9%).

Indicatori:

Numărul de teritorii care oferă servicii de prevenire a infecției HIV pentru bărbații care practică sex cu bărbați.

Rata bărbaților care practică sex cu bărbați acoperiți cu servicii de prevenire a infecției HIV.

Activități:

5.1. Deschiderea punctelor care oferă servicii de prevenire HIV pentru bărbații care practică sex cu bărbați în 2 teritorii administrative și fortificarea capacității prestatorilor de servicii;

5.2. Fortificarea acordării de consiliere și testare voluntară pentru bărbații care practică sex cu bărbați;

5.3. Utilizarea programelor de prevenire pentru bărbații care practică sex cu bărbați în scopul prevenirii transmiterii HIV în mediul populațiilor-țintă.

Produsul 6. Către 2015, cel puțin 60% din lucrătoarele sexului comercial acoperite cu servicii de prevenire în cadrul programelor de prevenire (valoarea de bază 26%) și servicii de prevenire HIV în rândurile lucrătoarelor sexului comercial disponibile în 6 teritorii administrative (valoarea de bază 4).

Indicatori:

Rata lucrătoarelor sexului comercial acoperite cu servicii de prevenire HIV.

Numărul de teritorii administrative care oferă servicii de prevenire HIV pentru lucrătoarele sexului comercial.

Activități:

6.1. Asigurarea accesului lucrătoarelor sexului comercial și clienților lor la servicii de prevenire HIV, inclusiv în teritoriile din est;

6.2. Utilizarea programelor de prevenire pentru lucrătoarele sexului comercial și clienților lor în scopul prevenirii transmiterii HIV de la populațiile-țintă la clienții lor.

Rezultat:

Rezultatele prezentului obiectiv vor fi apreciate în cadrul supravegherii epidemiologice de generația a II-a și activităților Programului și vor fi atinși către 2015 următorii indicatori:

procentajul utilizatorilor de droguri injectabile care au folosit echipament de injectare steril, inclusiv schimbul indirect, la ultima injectare – >99,0%;

procentajul utilizatorilor de droguri injectabile care au folosit echipament de injectare steril, inclusiv schimbul indirect, pe parcursul ultimei luni – >50,0%;

procentajul utilizatorilor de droguri injectabile care primesc terapie substitutivă cu metadonă – >20%;

numărul de seringi distribuite unei persoane care injectează droguri pentru un an, pe punct de schimb de seringi – >200;

procentajul utilizatorilor de droguri injectabile care au raportat utilizarea prezervativului la ultimul contact sexual – >55,0%;

procentajul lucrătoarelor sexului comercial care au raportat utilizarea prezervativului în contactul sexual cu cel mai recent client – >90,0%;

procentajul bărbaților care practică sex cu bărbați care au raportat utilizarea prezervativului la ultimul contact de sex anal cu partenerul de același gen – >75,0%;

procentajul utilizatorilor de droguri injectabile care au raportat folosirea prezervativului la toate contactele sexuale din ultima lună – >40,0%;

procentajul lucrătoarelor sexului comercial care au raportat folosirea prezervativului la toate contactele sexuale din ultima lună – >75,0%;

procentajul bărbaților care practică sex cu bărbați care au raportat utilizarea prezervativului la toate contactele sexuale din ultima lună – >50,0%.

Impact

Impactul în cadrul prezentului obiectiv va fi apreciat prin intermediul studiilor prevalenței HIV printre populațiile-țintă și statistica administrativă în populația generală cu valorile scontate către 2015: prevalența HIV printre utilizatori de droguri injectabile nu mai mare de 20%, printre lucrătoarele sexului comercial nu mai mare de 11%, printre bărbații care practică sex cu bărbați nu mai mare de 5%, printre deținuți nu mai mare de 3,5% și printre populația generală nu mai mare de 0,44%.

Obiectivul 2. Reducerea impactului negativ al epidemiei HIV/SIDA, în special oferind tratament, îngrijiri și suport persoanelor care trăiesc cu HIV/SIDA și membrilor familiilor lor

Prezentul obiectiv se axează pe reducerea impactului epidemiei HIV/SIDA, oferind tratament, îngrijiri și suport persoanelor care trăiesc cu HIV și membrilor familiilor lor. Prezentul obiectiv acoperă tratamentul infecției HIV cu terapie antiretrovirală, tratamentul coinfecțiilor, infecțiilor oportuniste, precum și tratamentul antiretroviral în scopuri de prevenire, inclusiv transmiterii infecției HIV de la mamă la făt și profilaxia postcontact. Îngrijirile și suportul includ un șir larg de servicii, inclusiv îngrijirea paliativă a persoanelor care trăiesc cu HIV.

Produse:

Produsul 1. Către 2015, peste 4000 persoane care trăiesc cu HIV încadrate în tratament antiretroviral.

Indicator: Numărul persoanelor care trăiesc cu HIV și primesc terapie antiretrovirală.

Activități:

1.1. Extinderea numărului de teritorii unde sînt oferite servicii de tratament antiretroviral persoanelor care trăiesc cu HIV;

1.2. Fortificarea sistemului de supraveghere și monitorizare medicală a persoanelor diagnosticate cu infecția HIV prin consolidarea echipelor multidisciplinare în baza cabinetelor teritoriale de tratament;

1.3. Fortificarea sistemului de referire între infecționiștii din teritorii și cabinetele teritoriale de tratament;

1.4. Operaționalizarea sistemului informațional de monitorizare și evaluare (SIME-HIV) în vederea fortificării supravegherii epidemiologice și medicale;

1.5. Sporirea aderenței la tratament antiretroviral prin implementarea programelor nutriționale și de suport psihosocial;

1.6. Abordarea chestiunilor legate de rezistența la terapia antiretrovirală, oferind instruire personalului în rezistența antiretrovirală, asigurînd testarea necesară a rezistenței și efectuînd un studiu

pentru a determina nivelul de rezistență a virusului la preparatele antiretrovirale la “pacienți naivi”.

Produsul 2. Către 2015, cel puțin 80% persoane cu HIV care necesită profilaxie cu Cotrimoxazol primesc acest preparat (valoarea de bază 73%).

Indicator: Procentul de persoane infectate cu HIV cu CD₄ mai mic de 200 care primesc profilaxie cu Cotrimoxazol.

Activități:

2.1. Asigurarea cu medicamente pentru profilaxia infecțiilor oportuniste, conform standardelor naționale, în 8 puncte (valoarea de bază 7 puncte) și în toate instituțiile de tratament a TB;

2.2. Implementarea metodelor noi contemporane de diagnosticare a infecțiilor oportuniste și a altor maladii asociate cu SIDA;

2.3. Asigurarea cu medicamente pentru tratamentul infecțiilor oportuniste.

Produsul 3. Către 2015, rata persoanelor care trăiesc cu HIV aflați sub supraveghere medicală în cabinetele teritoriale care au primit cel puțin un test CD₄ și ARN HIV în ultimul an constituie nu mai puțin de 70% (valoarea de bază 57%).

Indicator: Procentul persoanelor care trăiesc cu HIV aflați sub supraveghere medicală în cabinetele teritoriale care au efectuat cel puțin un test CD₄ și ARN HIV pe parcursul ultimului an.

Activități:

3.1. Asigurarea monitorizării de laborator adecvate ale persoanelor care trăiesc cu HIV;

3.2. Organizarea cursurilor de pregătire și perfecționare profesională a lucrătorilor medicali care oferă servicii persoanelor care trăiesc cu HIV;

3.3. Efectuarea auditului datelor privind monitorizarea de laborator a persoanelor care trăiesc cu HIV pentru a le asigura validitatea.

Produsul 4. Către 2015, în cel puțin 3 teritorii administrative persoanelor care trăiesc cu HIV li se oferă îngrijiri paliative la domiciliu și în condiții de staționar în cadrul secției specializate (valoarea de bază 0).

Indicator:

Numărul de teritorii administrative și secții specializate care acordă îngrijiri paliative persoanelor care trăiesc cu HIV la domiciliu.

Activități:

4.1. Acordarea îngrijirilor paliative la domiciliu și în condiții de staționar;

4.2. Fortificarea parteneriatului între instituțiile medico-sanitare publice, instituțiile medico-sanitare private și ONG-uri în vederea prestării îngrijirilor paliative.

Produsul 5. Către 2015, pentru cel puțin 5000 persoane care trăiesc cu HIV și membrilor familiilor lor se oferă asistență psihosocială și juridică (valoarea de bază 3717).

Indicator: Numărul persoanelor care trăiesc cu HIV și membrii familiilor lor care primesc susținere psihosocială și juridică.

Activități:

5.1. Asigurarea continuității suportului psihosocial persoanelor care trăiesc cu HIV;

5.2. Asigurarea copiilor infectați cu HIV și copiilor orfani cu asistență socială și psihosocială conform criteriilor naționale;

5.3. Oferirea suportului juridic persoanelor care trăiesc cu HIV în cazul când le sînt încălcate drepturile ce au legătură cu statutul HIV/SIDA;

5.4. Organizarea și desfășurarea a cel puțin unei campanii de advocacy anual;

5.5. Asigurarea accesului la susținere psihosocială, reabilitare și asistență juridică pentru utilizatorii de droguri injectabile, inclusiv cei din programe de tratament cu metadonă care intră în careva programe de reabilitare și doresc integrare în societate.

Produsul 6. Către 2015, cel puțin 95% din gravidele HIV pozitive sînt acoperite cu tratament profilactic antiretroviral (valoarea de bază 82%).

Indicator: Procentul gravidelor cu HIV care au primit tratament profilactic antiretroviral.

Activități:

6.1. Operaționalizarea testării și consilieri la HIV a gravidelor în cadrul cabinetelor consiliere și

testare voluntară în toate teritoriile administrative, inclusiv în toate maternitățile.

6.2. Asigurarea accesului la tratament antiretroviral profilactic gravidelor HIV pozitive prin fortificarea mecanismelor de referire la cabinetele teritoriale de tratament.

Produsul 7. Către 2015, toate persoanele în situații de risc de infectare cu HIV din cele care s-au adresat au primit profilaxie postcontact (valoarea de bază 100%).

Indicator: Procentul persoanelor în situații de risc de infectare cu HIV din cele care s-au adresat au primit profilaxie postcontact.

Activități:

7.1. Sporirea numărului de instituții medico-sanitare publice asigurate cu preparate antiretrovirale pentru profilaxie postcontact de la 7 la 8;

7.2. Asigurarea cu profilaxie postcontact a lucrătorilor medicali, persoanelor care au fost violate și celor cu expunere accidentală.

Rezultat

Rezultatele în baza prezentului obiectiv vor fi apreciate prin acoperirea cu terapia antiretrovirală, tratamentul coinfecției TB/HIV și asigurarea cu medicamente antiretrovirale pentru prevenirea transmiterii HIV de la mamă la făt și vor fi atinși către 2015 următorii indicatori:

procentul adulților și copiilor cu infecție HIV avansată care primesc terapie antiretrovirală nu mai puțin de 50%;

procentul celor care au avut cel puțin o dată CD₄ mai puțin de 350/mm³ și care primesc terapie antiretrovirală nu mai puțin de 85%;

procentul pacienților primar diagnosticați cu HIV și cu CD₄ mai puțin de 350/mm³ în momentul diagnosticării nu mai mult de >43%;

procentul utilizatorilor de droguri injectabile care primesc terapie antiretrovirală din numărul utilizatorilor de droguri injectabile care trăiesc cu HIV nu mai puțin de 30%;

procentul pacienților cu coinfecția TB/HIV care au primit tratament pentru TB și HIV nu mai puțin de 60%;

procentul gravidelor cu HIV care au primit tratament profilactic antiretroviral nu mai puțin de 95%;

procentul copiilor născuți de la mame infectate cu HIV care au fost testați virusologic la HIV în primele 2 luni de viață nu mai puțin de 90%.

Impact

Impactul în cadrul prezentului obiectiv va fi măsurat prin utilizarea indicatorilor de impact GARPR privind supraviețuirea persoanelor care trăiesc cu HIV și care primesc terapia antiretrovirală, precum și rata transmiterii HIV de la mamă la făt cu valorile scontate către 2015: procentul adulților și copiilor cu HIV care sînt în viață și primesc tratament timp de 12 luni după inițierea terapiei antiretrovirale nu mai puțin de 88%, după 24 luni – nu mai puțin de 80%, după 60 luni – nu mai puțin de 75% și procentul copiilor HIV pozitivi născuți din mame infectate cu HIV – nu mai mult de 2%.

Obiectivul 3. Promovarea activităților comune în prevenirea infecției cu HIV cu alte programe

Prezentul obiectiv se axează pe promovarea sinergiilor cu alte programe de sănătate, educaționale și de învățămînt. Activitățile de prevenire a hepatitelor virale și siguranța sîngelui sînt acoperite cu programe naționale, pe cînd în infecțiile cu transmitere sexuală nu există un program național separat și aceste activități sînt parte integrantă a prezentului Program.

Produse:

Produsul 1. Către 2015, nu mai puțin de 40% din populațiile-țintă din cadrul programelor de prevenire a HIV sînt acoperite cu vaccinarea împotriva hepatitei virale B (valoarea de bază 0).

Indicator: Procentul populațiilor-țintă din cadrul programelor de prevenire HIV acoperiți cu vaccinare împotriva hepatitei virale B.

Activitate:

Asigurarea accesului utilizatorilor de droguri injectabile și partenerilor acestora, lucrătoarelor sexului comercial și clienților acestora și bărbaților care practică sex cu bărbați la serviciile de imunizare contra hepatitei virale B prin referire la instituțiile medico-sanitare.

Produsul 2. Către 2015, nu mai puțin de 10% persoane care trăiesc cu HIV și care sînt eligibile

pentru tratamentul specific, primesc tratament specific gratuit pentru hepatita virală C (valoarea de bază – 0).

Indicator: Procentul pacienților cu coinfecția HIV și hepatita virală C eligibili pentru tratament specific al hepatitei virale C și care primesc acest tratament.

Activitate:

Asigurarea medicamentelor pentru tratamentul specific împotriva hepatitei virale C.

Produsul 3. Către 2015, cel puțin 95% din populațiile-țintă (utilizatorii de droguri injectabile și partenerii acestora, lucrătoarele sexului comercial și clienții acestora, bărbații care practică sex cu bărbați) diagnosticați cu sifilis primesc tratament adecvat gratuit în instituțiile medico-sanitare publice (valoarea de bază 95%).

Indicator: Rata populațiilor-țintă diagnosticate cu sifilis care primesc tratament adecvat gratuit în instituții medico-sanitare publice.

Activități:

3.1. Asigurarea accesului la testarea, diagnosticarea și tratamentul sifilisului pentru utilizatorii de droguri injectabile și partenerii acestora, lucrătoarele sexului comercial și clienții acestora și bărbații care practică sex cu bărbați prin intermediul tratamentului sindromal pentru pacienții cu risc sporit de infectare;

3.2. Fortificarea sistemului de referire pentru persoanele cu infecții cu transmitere sexuală.

Produsul 4. 100% din mostrele de sînge sînt testate la HIV și sifilis conform protocoalelor naționale (valoarea de bază 100%).

Indicator: Procentul mostrelor de sînge testate la HIV și sifilis conform protocoalelor naționale.

Activitate:

Asigurarea siguranței sîngelui pentru transfuzie privind HIV și infecții cu transmitere sexuală.

Impact și rezultat

Impactul și rezultatele în cadrul prezentului obiectiv vor fi apreciate prin studii ale prevalenței hepatitei și sifilisului printre populațiile-țintă cu valorile scontate către 2015: prevalența hepatitei virale B printre utilizatorii de droguri injectabile nu mai mare de 5,9%, printre lucrătoarele sexului comercial nu mai mare de 4,5%, printre bărbații care practică sex cu bărbați nu mai mare de 3,8%, printre deținuți nu mai mare de 11,3%; prevalența hepatitei virale C printre utilizatori de droguri injectabile nu mai mare de 63%, printre lucrătoarele sexului comercial nu mai mare de 11%, printre bărbații care practică sex cu bărbați nu mai mare de 3,0%, printre deținuți nu mai mare de 10,7%; prevalența sifilisului printre utilizatorii de droguri injectabile nu mai mare de 2%, printre lucrătoarele sexului comercial nu mai mare de 3,9%, printre bărbații care practică sex cu bărbați nu mai mare de 7,7%, printre deținuți nu mai mare de 8,5%.

Obiectivul 4. Crearea unui sistem eficient de management al Programului

Prezentul obiectiv se axează pe asigurarea unui management efectiv și eficient al Programului prin coordonarea unui șir larg de părți interesate și parteneri în implementare, inclusiv instituții de stat, organizații ale societății civile și persoanele care trăiesc cu HIV. Se tinde spre asigurarea unor niveluri adecvate de finanțare pentru Program din resurse interne și donatoare. Aceasta include generarea și managementul informațiilor strategice prin intermediul unor studii speciale și sisteme eficiente de monitorizare și evaluare.

Produse:

Produsul 1. Asigurarea coordonării și managementului operațional.

Indicatori:

Numărul anual de ședințe ale Consiliului național de coordonare a programelor naționale de profilaxie și control al infecției HIV/SIDA, infecțiilor cu transmitere sexuală și de control al tuberculozei (valoarea de bază 3).

Numărul anual de ședințe ale grupurilor tehnice de lucru (valoarea de bază 24).

Numărul anual de ședințe ale comisiei de experți (valoarea de bază 0).

Activități:

1.1. Desfășurarea ședințelor trimestriale ale Consiliului național de coordonare a programelor

naționale de profilaxie și control al infecției HIV/SIDA, infecțiilor cu transmitere sexuală și de control al tuberculozei cu implicare multisectorială pentru a asigura o monitorizare eficientă a Programului;

1.2. Desfășurarea întrunirilor trimestriale ale grupurilor tehnice de lucru (monitorizare și evaluare, tratament și îngrijire pentru persoanele care trăiesc cu HIV, comunicare și prevenție, supraveghere epidemiologică și de santinelă HIV/SIDA și a infecțiilor cu transmitere sexuală, grupuri vulnerabile, consiliere și testare voluntară la HIV și hepatitele virale B și C, asistență și protecție socială pentru persoanele afectate TB/HIV, educație și tineret) cu implicare multisectorială;

1.3. Implementarea mecanismelor de feedback și de raportare pe marginea realizării deciziilor grupurilor tehnice de lucru și ale Consiliului național de coordonare a programelor naționale de profilaxie și control al infecției HIV/SIDA, infecțiilor cu transmitere sexuală și de control al tuberculozei;

1.4. Evaluarea anuală de către Consiliul național de coordonare a programelor naționale de profilaxie și control al infecției HIV/SIDA, infecțiilor cu transmitere sexuală și de control al tuberculozei și grupurilor tehnice de lucru;

1.5. Identificarea rolurilor și responsabilităților partenerilor implicați în Program și incorporarea acestora într-un plan operațional;

1.6. Asigurarea transparenței deciziilor luate prin utilizarea Internetului și a buletinelor informaționale;

1.7. Consolidarea capacității operaționale și de management.

Produsul 2. Către 2015, ponderea resurselor publice pentru cheltuielile în HIV/SIDA s-a majorat cel puțin pînă la 20% (valoarea de bază 10%).

Indicator: Cota cheltuielilor pentru HIV finanțate din resursele naționale.

Activități:

2.1. Alocarea mijloacelor financiare pentru tratamentul antiretroviral și activități de prevenire din contul bugetului de stat;

2.2. Elaborarea unui instrument pentru managementul financiar și raportare;

2.3. Pledoarii în vederea obținerii finanțării de stat pentru a acoperi costul studiilor de cercetare.

Produsul 3. Sisteme solide și eficiente de monitorizare și evaluare

Indicator: Evaluarea Programului: evaluarea la mijloc de termen și evaluarea finală, precum și prin sisteme de evaluare și monitorizare.

Activități:

3.1. Implementarea Planului național multisectorial de activități pentru monitorizare și evaluare;

3.2. Fortificarea capacității de monitorizare de rutină și audit intern a Programului;

3.3. Instituirea unui mecanism de audit extern și validare a calității datelor;

3.4. Fortificarea capacităților intersectoriale în vederea implementării atribuțiilor conferite prin intermediul Manualului operațional de monitorizare și evaluare;

3.5. Consolidarea implementării sistemelor informaționale de monitorizare și evaluare computerizate;

3.6. Asigurarea funcționalității platformei web a bazei de date SIDATA;

3.7. Efectuarea evaluărilor periodice de sistem în monitorizare și evaluare.

Produsul 4. Capacități consolidate ale comunităților în domeniul HIV/SIDA, inclusiv ale persoanelor care trăiesc cu HIV.

Indicator: Stigmatizare și discriminare redusă a persoanelor care trăiesc cu HIV și a populațiilor-țintă.

Activități:

4.1. Elaborarea și aprobarea strategiei de dezvoltare a capacităților și planului de consolidare a capacității personalului implicat în Program;

4.2. Punerea în funcțiune a sistemelor de coordonare în cadrul sectorului neguvernamental.

Produsul 5. Studii de supraveghere epidemiologică de generația a II-a cu accent pe grupuri de populație-cheie efectuate bienal.

Indicator: Numărul de studii de supraveghere epidemiologică de generația a II-a efectuate (valoarea de bază 2).

Activități:

5.1. Extinderea ariei geografice a studiilor de supraveghere epidemiologică de generația a II-a, inclusiv în teritoriile din est;

5.2. Realizarea cercetărilor operaționale”.

Impact și rezultate:

Impactul și rezultatele în cadrul prezentului obiectiv vor fi evaluate cu ajutorul Indicatorului de Politici Naționale Compuse, GARPR și prin intermediul evaluărilor la mijloc de termen și finale ale programului. Succesul prezentului obiectiv va fi evaluat prin măsura în care au fost atinse obiectivele 1 și 2 ale Programului.

Capitolul IV**PRINCIPIILE CARE GHIDEAZĂ RĂSPUNSUL NAȚIONAL ÎN INFECȚIA HIV/SIDA ȘI DOMENIILE PRIORITARE DE ACȚIUNE**

17. La baza elaborării Programului au stat principiile aplicate la nivel internațional și național pentru programele de sănătate publică:

- a) principiul 1: elaborarea răspunsului național în cazul infecției HIV/SIDA în baza dovezilor;
- b) principiul 2: abordarea bazată pe drepturile omului;
- c) principiul 3: asigurarea respectării principiului de gender;
- d) principiul 4: asigurarea accesului universal la profilaxie, tratament și îngrijiri;
- e) principiul 5: asigurarea unui parteneriat eficient între instituțiile de stat, organizațiile societății civile, rețelele persoanelor care trăiesc cu HIV și organele sectorului privat în baza transparenței și colaborării reciproce, inclusiv accesul organizațiilor comunitare la fondurile de stat și locale; implicarea semnificativă a comunităților și persoanelor care trăiesc cu HIV/SIDA în procesul de elaborare, implementare și evaluare a Programului, inclusiv consolidarea sistemelor comunitare;
- f) principiul 6: monitorizare și evaluare.

18. Programul este conceput ca un cadru complex, intersectorial, care va ghida activitățile organizațiilor implicate în răspunsul național pentru a reduce transmiterea HIV, în special printre subpopulațiile-cheie și pentru a reduce impactul negativ al epidemiei HIV. Din aceste considerente, accentul principal al eforturilor Republicii Moldova de prevenire a răspândirii HIV vor fi axate pe reducerea transmiterii HIV printre aceste populații-cheie și de a asigura că HIV nu se răspândește din aceste populații în populația generală a țării. În plus, Moldova va asigura tratament, îngrijiri și susținere persoanelor care trăiesc cu HIV.

19. Implementarea prezentului Program se va axa pe următoarele domenii prioritare:

- a) fortificarea și extinderea activităților de prevenire în rîndul populației-cheie (utilizatori de droguri injectabile, bărbații care practică sex cu bărbați, lucrătoarele sexului comercial), partenerilor și clienților;
- b) dezvoltarea infrastructurii și a capacităților, inclusiv consolidarea societății civile, pentru sporirea accesului universal la asistență medicală și la îngrijiri paliative prin descentralizarea tratamentului antiretroviral și consolidarea serviciilor medicale, sociale și paliative;
- c) dezvoltarea și asigurarea funcționalității unui sistem național interdepartamental și multisectorial de coordonare, management și monitoring al activităților ce țin de controlul, prevenirea și tratamentul infecției HIV/SIDA și infecțiilor cu transmitere sexuală. Aceasta va include dezvoltarea capacităților Consiliului național de coordonare a programelor naționale de profilaxie și control al infecției HIV/SIDA, infecțiilor cu transmitere sexuală și de control al tuberculozei și grupurile tehnice de lucru;
- d) colectarea informațiilor esențiale strategice pentru managementul eficient al Programului prin cercetări operaționale, implementarea sistemelor de supraveghere epidemiologică, supravegherea rezistenței la terapia antiretrovirală, implementarea tehnologiilor informaționale și consolidarea capacităților diagnosticului de laborator;
- e) fortificarea capacităților resurselor umane prin educație formativă și traininguri în domeniul HIV/SIDA atât în sectorul de stat, cât și cel al societății civile;
- f) crearea unui mediu de suport prin pledoarie și comunicare, dezvoltare instituțională și promovarea drepturilor omului și egalității de gen;

g) efectuarea cercetărilor epidemiologice, clinice, sociale, comportamentale și economice în infecția HIV.

Capitolul V

DEȚINĂTORII DE DREPTURI, BENEFICIARII ȘI IMPLEMENTAREA PROGRAMULUI

20. Beneficiarii Programului au fost identificați în funcție de riscul relativ de infectare cu HIV în baza unei evaluări a vulnerabilității lor sociale și comportamentale. Mărirea populațiilor în cadrul fiecărui grup a fost estimată de autoritățile naționale în parteneriat cu UNAIDS și OMS. Prevalența probabilă în cadrul acestor populații, în baza menținerii nivelurilor actuale de intervenție, a fost modelată pentru perioada Programului propus.

21. Mecanismul de implementare a Programului se bazează pe activitatea Consiliului național de coordonare a programelor naționale de profilaxie și control al infecției HIV/SIDA, infecțiilor cu transmitere sexuală și de control al tuberculozei.

22. Responsabilitatea pentru participarea în cadrul Consiliului național de coordonare a programelor naționale de profilaxie și control al infecției HIV/SIDA, infecțiilor cu transmitere sexuală și de control al tuberculozei și pentru implementarea activităților cu caracter sectorial revine ministerelor de resort.

23. Consiliul național de coordonare a programelor naționale de profilaxie și control al infecției HIV/SIDA, infecțiilor cu transmitere sexuală și de control al tuberculozei își desfășoară activitatea în baza unui parteneriat între instituțiile de stat, patronate, organizațiile internaționale și neguvernamentale, respectând principiile transparenței și colaborării reciproce.

Capitolul VI

PRESTAREA ȘI IMPLEMENTAREA SERVICIILOR, PARTENERII ÎN IMPLEMENTARE

24. Prestatorii de servicii și implementatorii vor coordona activitatea în probleme de implementare cu Consiliul național de coordonare a programelor naționale de profilaxie și control al infecției HIV/SIDA, infecțiilor cu transmitere sexuală și de control al tuberculozei. Transparența implementării activităților se va asigura prin funcționalitatea site-ului web www.aids.md.

25. Partenerii în implementare sînt organizațiile guvernamentale și cele ale societății civile:

a) serviciile de sănătate publică și privată pentru diagnosticarea de laborator, îngrijirea clinică, managementul pacienților, educația pentru sănătate etc.;

b) ONG-urile pentru implementarea activităților în rîndul populației din grupurile de risc sporit, acordarea suportului persoanelor care trăiesc cu HIV etc.;

c) organizațiile persoanelor care trăiesc cu HIV și comunitățile-cheie”;

d) prestatorii de servicii sociale pentru transpunerea răspunsului la HIV în serviciile existente;

e) grupurile de cercetare pentru organizarea studiilor.

26. Autoritățile administrației publice și organizațiile responsabile de consolidarea capacităților sînt:

a) Ministerul Sănătății, Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, Ministerul Educației, Departamentul Instituțiilor Penitenciare al Ministerului Justiției, Ministerul Tineretului și Sportului și instituțiile abilitate;

b) agențiile tehnice ale ONU (UNAIDS, OMS, UNFPA, UNICEF etc.), prin acordarea asistenței tehnice și informarea asupra standardelor internaționale;

c) ONG-urile naționale și internaționale, organizațiile persoanelor care trăiesc cu HIV și comunitățile-cheie;

d) autoritățile administrației publice locale de nivelul întâi și nivelul al doilea.

Capitolul VII

MONITORIZAREA ȘI EVALUAREA

27. Monitorizarea și evaluarea Programului se efectuează de către Ministerul Sănătății, conform

Planului național de monitorizare a Programului (anexa nr.1 la prezentul Program).

28. Consiliul național de coordonare va întocmi un raport anual al progresului Programului care se va baza pe indicatorii și obiectivele conținute în Program și se va axa pe evaluarea gradului de livrare a rezultatelor scontate.

29. Principiul de bază în crearea indicatorilor-cheie este concentrarea pe “măsurarea progresului” în realizarea obiectivelor, rezultatelor și componentelor de Program.

30. Indicatorii elaborați reflectă, de asemenea, necesitățile naționale pentru raportări, după cum au fost formulate în cadrul Raportului de țară referitor la progresele înregistrate în implementarea Declarației privind eliminarea HIV/SIDA (GARPR), Inițiativei de Acces Universal și Obiectivelor de Dezvoltare ale Mileniului axate pe HIV/SIDA.

31. Indicatorii au fost grupați în patru categorii: de produs (reflectă rezultatele directe ale activităților implementate la nivelul anterior (de exemplu: numărul de deținuți acoperiți prin programe de prevenire HIV)); de proces (reflectă activitățile implementate în baza inputurilor utilizate (de exemplu: numărul de materiale distribuite)); de rezultat (reflectă modificări pe termen mediu și lung ale comportamentelor, atitudinilor sau abilităților populației/personalului medical, în urma implementării activităților (de exemplu: adoptarea de către tineri a unor comportamente sexuale lipsite de risc în urma accesării serviciilor VCT)) și de impact (reflectă modificări ale parametrilor epidemiologici (de exemplu: incidență) care indică modificări în evoluția infecției HIV).

Capitolul VIII

ESTIMAREA GENERALĂ A COSTURILOR

32. Estimarea costurilor pentru realizarea Programului s-a efectuat în baza determinării costului per serviciu sau per capita, după caz (anexa nr.2 la prezentul Program).

Anexa nr.1
la Programul național de prevenire
și control al infecției HIV/SIDA
și infecțiilor cu transmitere
sexuală pentru anii 2014-2015

PLANUL NAȚIONAL

pentru monitorizarea și evaluarea Programului național de prevenire și control al infecției HIV/SIDA și infecțiilor cu transmitere sexuală pentru anii 2014-2015

Capitolul I

DISPOZIȚII GENERALE

1. Planul național pentru monitorizarea și evaluarea Programului național de prevenire și control al infecției HIV/SIDA și infecțiilor cu transmitere sexuală pentru anii 2014-2015 (în continuare – Plan național) este armonizat cu cadrul de politici existente în diverse sectoare și a fost elaborat prin intermediul unui proces participativ, în baza evaluării sistemului de monitorizare și evaluare, a Programului național de profilaxie și control al infecției HIV/SIDA/infecțiilor cu transmitere sexuală pentru anii 2006-2010 și a analizei Răspunsului Național.

2. Planul conține informația de referință care asigură colectarea, agregarea, analiza și utilizarea datelor privind implementarea Programului, oferind informația cu privire la indicatorii de bază, principalele surse de date, fluxul informațional, produsele informaționale și responsabilitățile instituționale.

3. Conform recomandărilor Conferinței de la Washington din 25 aprilie 2004, organizată de UNAIDS și de principalii donatori, Republica Moldova a semnat Declarația de angajament și s-a angajat în elaborarea și fortificarea principiului tripartit, care prevede armonizarea eforturilor și evitarea dublărilor, prin intermediul:

a) unui singur cadru strategic;

- b) unui singur mecanism de coordonare pentru gestionarea răspunsului național la infecția HIV/SIDA și infecțiilor cu transmitere sexuală;
- c) unui singur sistem național de monitorizare și evaluare.

Capitolul II

OBIECTIVELE ȘI ELEMENTELE MONITORIZĂRII ȘI EVALUĂRII

4. Scopul monitorizării și evaluării este ghidarea și coordonarea eficientă a procesului de colectare, analiză, agregare și utilizare a datelor, care va permite monitorizarea în dinamică a progresului realizat în domeniul răspunsului național la HIV/SIDA și infecțiilor cu transmitere sexuală și fortificarea procesului de luare a deciziilor.

5. Obiectivele monitorizării și evaluării sînt următoarele:

a) elaborarea procesului pe etape de monitorizare și evaluare, care va permite colectarea, prelucrarea, analiza și interpretarea sistematică a datelor;

b) întocmirea listei indicatorilor de bază, care vor facilita monitorizarea progreselor realizate în combaterea infecției HIV/SIDA și infecțiilor cu transmitere sexuală și identificarea necesităților pentru luarea deciziilor;

c) descrierea principalelor surse utilizate pentru colectarea datelor de monitorizare și evaluare necesare;

d) stabilirea fluxului informațional;

e) descrierea funcțiilor responsabililor de monitorizare și evaluare;

f) asigurarea transparenței produselor diseminate și a mecanismelor pentru distribuirea datelor.

6. Prin implementarea prezentului Plan vor fi realizate următoarele:

a) raportarea de calitate și în termen;

b) fortificarea sistemului de monitorizare și evaluare;

c) fluxul structurat și coordonat al informației de rutină;

d) crearea depozitarului unic de date care ar integra sistemele de raportare preexistente;

e) elaborarea strategiei de diseminare a datelor;

f) întocmirea planului de creștere a competențelor;

g) stabilirea periodicității studiilor și evaluărilor.

7. Cadrul organizatoric, aprobat în 2008 de către Grupul Global de Referință pentru Monitorizare și Evaluare, include 12 componente ale sistemului de monitorizare și evaluare:

a) structurile organizaționale cu funcții de monitorizare și evaluare;

b) capacitățile umane pentru monitorizare și evaluare;

c) parteneriatele pentru planificarea, coordonarea și gestionarea sistemului de monitorizare și evaluare;

d) planul național și intersectorial de monitorizare și evaluare;

e) planul de lucru național anual de monitorizare și evaluare;

f) pledoarie, comunicare și cultură;

g) monitorizarea permanentă de rutină a Programului;

h) studii și supraveghere;

i) baze de date naționale și subnaționale;

j) supravegherea de sprijin și auditul datelor;

k) studii științifice și evaluare;

l) distribuirea și utilizarea datelor.

8. Sistemul național de monitorizare și evaluare are funcții importante la nivel central, teritorial și de prestatori ai serviciilor. Sistemul de monitorizare și evaluare include raportarea din partea instituțiilor publice și a societății civile din toate sectoarele implicate în implementarea Programului.

9. Fluxurile de prezentare a informațiilor:

a) verticale de raportare existente, sisteme automatizate (SIME-HIV, SIME-infecții cu transmitere sexuală, SI consiliere și testare voluntară, identificator unic);

b) verticale de raportare existente, sisteme neautomatizate (raportarea în baza formularelor

statistice);

- c) verticale în curs de instituționalizare (raportarea din partea ONG);
- d) orizontale (raportarea intersectorială).

Capitolul III

INDICATORII NAȚIONALI PENTRU INFECȚIA HIV

10. Indicatorii pentru monitorizarea și evaluarea Programului, conform tabelului din prezenta anexă, au fost selectați conform:

- a) obiectivelor Programului ;
- b) indicatorilor pentru infecția HIV/SIDA ai Strategiei naționale de dezvoltare și ai Obiectivelor de Dezvoltare ale Mileniului naționalizate;
- c) indicatorilor internaționali recomandați din GARPR;
- d) indicatorilor inițiativei “Acces Universal” la intervenții în domeniul HIV/SIDA;
- e) indicatorilor relevanți pentru infecția HIV/SIDA și infecțiilor cu transmitere sexuală din alte politici și planuri naționale;
- f) ghidurilor internaționale pentru monitorizarea și evaluarea infecției HIV/SIDA;
- g) criteriilor de cuantificare realistă și costului rezonabil.

11. Monitorizarea echității și accesului la intervenții eficiente de prevenire, îngrijiri, tratament și atenuare a impactului este reflectată în definiția și modul de dezagregare a indicatorilor respectivi. Categoriile standard de indicatori sînt: vîrsta, sexul, locul de reședință și regiunea (malul drept/stîng al Nistrului).

Capitolul IV

SURSELE DE DATE PENTRU INDICATORII NAȚIONALI

12. Sursele de date pentru indicatorii de Program sînt următoarele:

- a) indicatorii de impact și rezultat, care includ: studii biomedicale și clinice; de supraveghere de santinelă în populații cu risc sporit de infectare; comportamentale și sociologice;
- b) indicatorii de produs, care includ: statistica administrativă/monitorizarea de rutină;
- c) numitorii unor indicatori, care presupun: estimări ale incidenței, prevalenței, mărimii grupurilor de populații cu risc sporit de infectare, necesității în tratament antiretroviral și prognoze referitor la evoluția acestor valori estimate.

13. Pentru complimentarea surselor de date existente și îmbunătățirea înțelegerii tendințelor de evoluție a problemelor specifice de sănătate publică, va fi efectuată sinteza pentru analiza datelor din surse multiple în baza observărilor empirice.

Capitolul V

BAZA NAȚIONALĂ DE DATE SIDATA

14. Baza națională de date SIDATA constituie un instrument funcțional care asigură disponibilitatea datelor pentru utilizarea lor în procesul de planificare strategică și concentrează datele agregate din:

- a) sistemele de raportare existente în cadrul instituțiilor publice și implementatorii intersectoriali ai Programului;
- b) sectorul neguvernamental.

15. Baza națională de date SIDATA integrează sistemele de raportare existente și constituie o platformă unică de prezentare a datelor, care evită raportarea dublă, asigură transparența datelor, validarea la nivel național, accesul limitat de editare în scopul asigurării securității datelor.

16. Baza națională de date SIDATA prevede acces web pentru vizualizarea datelor grupate conform strategiilor/categoriilor/ariilor de intervenții.

17. Baza națională de date SIDATA este amplasată în incinta Instituției medico-sanitare publice Spitalul de Dermatologie și Maladii Comunicabile. Introducerea datelor este efectuată de persoane desemnate/instruite din cadrul tuturor instituțiilor publice și neguvernamentale abilitate.

Capitolul VI CALITATEA DATELOR

18. Criteriile de calitate pentru datele de monitorizare și de evaluare includ: validitatea, veridicitatea, actualitatea, precizia și integritatea.

19. Grupul tehnic de lucru pentru monitorizare și evaluare va elabora Protocolul pentru asigurarea calității datelor, care va instituționaliza un sistem pentru calitatea principalilor indicatori, fortificarea sistemelor de gestiune a datelor și creșterea competențelor personalului implicat în colectarea, agregarea și analiza lor.

20. Supravegherea de suport va include monitorizarea și direcționarea performanței instituțiilor subordonate și transferul cunoștințelor, atitudinilor și deprinderilor. Supravegherea de suport va fi efectuată eșalonat pe organizațiile de prestare a serviciilor și va fi utilizată ca mecanism pentru fortificarea capacităților de monitorizare și evaluare locale. Grupul tehnic de lucru pentru monitorizare și evaluare va elabora Ghidul pentru supravegherea de suport în monitorizare și evaluare.

21. Validarea datelor presupune aplicarea unor mecanisme interne și externe. Auditul intern va fi un proces consecvent, desfășurat cu o anumită periodicitate. Auditurile externe vor fi întreprinse anual în locații selectate aleatoriu și pentru anumiți indicatori. Responsabilitatea pentru validarea datelor în cadrul sectoarelor aparține ministerelor de ramură. Aspectele multilaterale vor fi gestionate de Grupul tehnic de lucru pentru monitorizare și evaluare.

Capitolul VII EVALUĂRI, CERCETĂRI ȘI PRODUSE INFORMAȚIONALE

22. Evaluarea și studiile sînt componente ale sistemului complex de monitorizare și evaluare. Crearea procesului național pentru identificarea domeniilor privind evaluarea și desfășurarea studiilor și cercetărilor va asigura evitarea dublării eforturilor și diseminarea rezultatelor pentru utilizare în procesul de luare a deciziilor. Planificarea adecvată a studiilor, cercetărilor și evaluărilor va constitui o premisă pentru o finanțare adecvată.

23. Domeniile prioritare pentru studii epidemiologice includ:

a) elucidarea rolului consumului de droguri injectabile în transmiterea infecției HIV în rîndul gravidelor, lucrătoarelor sexului comercial și bărbaților care practică sex cu bărbați;

b) determinarea ponderii reale a transmiterii heterosexuale sau homosexuale a infecției HIV la bărbați, neasociate cu consumul de droguri injectabile;

c) elucidarea factorilor de vulnerabilitate la HIV și infecțiilor cu transmitere sexuală asociate aspectelor de gen;

d) studierea factorilor care determină adolescenții să adopte comportamente cu risc sporit de infectare cu HIV;

e) descrierea sistemului de referire și a legăturilor de suport de la egal la egal în asistența, îngrijirea/tratamentul și supraviețuirea după diagnosticarea infecției HIV;

f) efectuarea unui studiu descriptiv al infecției HIV/SIDA asupra gravidelor cu statut HIV pozitiv.

24. Rapoartele de implementare a Programului sînt următoarele:

a) raportul anual de monitorizare și evaluare în infecția HIV/SIDA și infecțiile cu transmitere sexuală;

b) rapoarte trimestriale pentru Fondul global SIDA/TB/Malarie;

c) raportul anual pentru Acces Universal;

d) raportul de țară anual GARPR;

e) raportul de evaluare la mijloc de termen și la finele implementării Programului.

INDICATORII DE MONITORIZARE ȘI EVALUARE A PROGRAMULUI

Nr.	Indicatori	Numărător	Numitor	Indicatorii, conform	Sursa de date	Dezagregare	Instituția responsabilă	Frecver
-----	------------	-----------	---------	----------------------	---------------	-------------	-------------------------	---------

d/o				rapoartelor naționale și internaționale				raportă
1	2	3	4	5	6	7	8	9

**OBIECTIVUL I. PREVENIREA TRANSMITERII INFECȚIEI CU HIV ȘI INFECȚIEI
CU TRANSMITERE SEXUALĂ, ÎN SPECIAL ÎN POPULAȚIA-ȚINTĂ**

1. INDICATORII DE IMPACT

	Prevalența HIV în rîndul populației-țintă (utilizatorii de droguri injectabile, lucrătoarele sexului comercial, bărbații care practică sex cu bărbați și deținuții)	Numărul mostrelor de sînge cu rezultat pozitiv la markerii HIV de la populația-țintă (utilizatorii de droguri injectabile, lucrătoarele sexului comercial, bărbații care practică sex cu bărbați și deținuții)	Numărul mostrelor testate la markerii HIV de la populația-țintă (utilizatorii de droguri injectabile, lucrătoarele sexului comercial, bărbații care practică sex cu bărbați și deținuții)	Raportul de țară prezentat Sesiunii speciale a Adunării Generale a Organizației Națiunilor Unite pe probleme HIV/SIDA, Organizația Mondială a Sănătății supravegherea de generația a II-a	Studii de seroprevalență (studii epidemiologice de generația a II-a)	Dezagregare, conform grupului de vîrstă și sexe	Centrul Național de Sănătate Publică	Anual
	Prevalența HIV în populația generală	Numărul mostrelor de sînge cu rezultat pozitiv la markerii HIV	Numărul mostrelor testate la markerii HIV	Raportul de țară prezentat Sesiunii speciale a Adunării Generale a Organizației Națiunilor Unite pe probleme HIV/SIDA, Organizația Mondială a Sănătății supravegherea de generația a II-a	Studii epidemiologice/ statistică de rutină	Dezagregare, conform grupului de vîrstă, sexelor, teritoriilor (inclusiv de est), mediului de reședință	Centrul Național de Sănătate Publică	Anual

2. INDICATORII DE REZULTAT

	Numărul de seringi distribuite pentru o persoană pe an, care injectează	Numărul de seringi distribuite în cadrul programelor de reducere a riscurilor	Numărul de beneficiari ai programelor de reducere a riscurilor	Indicator național	Rapoarte de activitate	Dezagregare, conform grupului de vîrstă, sexelor, teritoriilor (inclusiv de	Instituția Medico-Sanitară Publică Dispensarul Republican de Narcologie	Anual
--	---	---	--	--------------------	------------------------	---	---	-------

	droguri prin programele de reducere a riscurilor					est), mediului de reședință		
	Procentul utilizatorilor de droguri injectabile care primesc terapie substitutivă cu metadonă	Numărul estimat de utilizatori de droguri injectabile	Numărul utilizatorilor de droguri injectabile care primesc terapie substitutivă cu metadonă	Indicator național	Rapoarte de activitate	Dezagregare, conform grupului de vîrstă, sexelor, teritoriilor (inclusiv de est), mediului de reședință	Instituția Medico-Sanitară Publică Dispensarul Republican de Narcologie	Anual
	Procentul utilizatorilor de droguri injectabile care au folosit echipament steril la ultima injectare	Numărul utilizatorilor de droguri injectabile care au folosit echipament steril la ultima injectare	Numărul respondenților care și-au injectat droguri	Raportul de țară prezentat Sesiunii speciale a Adunării Generale a Organizației Națiunilor Unite pe probleme HIV/SIDA	Studii epidemiologice de generația a II-a	Dezagregare, conform grupului de vîrstă și sexelor	Centrul Național de Sănătate Publică	Anual
	Procentul utilizatorilor de droguri injectabile care au folosit echipament steril (nu au făcut schimb direct și indirect) pe durata ultimei luni	Numărul utilizatorilor de droguri injectabile care au folosit echipament steril (nu au făcut schimb direct și indirect) pe durata ultimei luni	Numărul respondenților care și-au injectat droguri pe durata ultimei luni	Indicator național	Studii epidemiologice de generația a II-a	Dezagregare, conform grupului de vîrstă și sexelor	Centrul Național de Sănătate Publică	Anual
	Procentul utilizatorilor de droguri injectabile care au folosit prezervativul la ultimul contact sexual	Numărul utilizatorilor de droguri injectabile care au folosit prezervativul la ultimul contact sexual	Numărul respondenților	Raportul de țară prezentat Sesiunii speciale a Adunării Generale a Organizației Națiunilor Unite pe probleme HIV/SIDA	Studii epidemiologice de generația a II-a	Dezagregare, conform grupului de vîrstă și sexelor	Centrul Național de Sănătate Publică	Anual
	Procentul lucrătoarelor sexului	Numărul lucrătoarelor sexului	Numărul respondenților	Raportul de țară prezentat Sesiunii	Studii epidemiologice de generația a	Dezagregare, conform grupului de	Centrul Național de Sănătate	Anual

	comercial care au folosit prezervativul la ultimul contact sexual comercial	comercial care au folosit prezervativul la ultimul contact sexual comercial		speciale a Adunării Generale a Organizației Națiunilor Unite pe probleme HIV/SIDA	II-a	vîrstă	Publică	
	Procentul bărbaților care practică sex cu bărbați, care au folosit prezervativul la ultimul contact homosexual anal	Numărul bărbaților care practică sex cu bărbați, care au folosit prezervativul la ultimul contact homosexual anal	Numărul respondenților	Raportul de țară prezentat Sesiunii speciale a Adunării Generale a Organizației Națiunilor Unite pe probleme HIV/SIDA	Studii epidemiologice de generația a II-a	Dezagregare, conform grupului de vîrstă	Centrul Național de Sănătate Publică	Anual
	Procentul utilizatorilor de droguri injectabile care au folosit prezervativul la fiecare contact sexual pe durata ultimei luni	Numărul utilizatorilor de droguri injectabile care au folosit prezervativul la fiecare contact sexual pe durata ultimei luni	Numărul respondenților care au avut contacte pe durata ultimei luni	Indicator național	Studii epidemiologice de generația a II-a	Dezagregare, conform grupului de vîrstă și sexelor	Centrul Național de Sănătate Publică	Anual
	Procentul lucrătoarelor sexului comercial, care au folosit prezervativul la fiecare contact sexual pe durata ultimei luni în cazul contactelor comerciale	Numărul lucrătoarelor sexului comercial, care au folosit prezervativul la fiecare contact sexual pe durata ultimei luni în cazul contactelor comerciale	Numărul respondenților care au avut contacte pe durata ultimei luni	Indicator național	Studii epidemiologice de generația a II-a	Dezagregare, conform grupului de vîrstă	Centrul Național de Sănătate Publică	Anual
	Procentul bărbaților care practică sex cu bărbați care au folosit prezervativul la fiecare contact sexual	Numărul bărbaților care practică sex cu bărbați care au folosit prezervativul la fiecare contact sexual	Numărul respondenților care au avut contacte pe durata ultimei luni	Indicator național	Studii epidemiologice de generația II-a	Dezagregare, conform grupului de vîrstă	Centrul Național de Sănătate Publică	O dată 1-2 an

pe durata ultimei luni în cazul contactelor homosexuale anale	pe durata ultimei luni în cazul contactelor homosexuale anale							
---	---	--	--	--	--	--	--	--

3. INDICATORII DE PROCES/PRODUS

Rata populației-țintă (utilizatorii de droguri injectabile, lucrătoarele sexului comercial și bărbații care practică sex cu bărbați), care au fost testați la HIV în ultimele 12 luni și își cunosc rezultatul	Numărul respondenților din populația-țintă, care au fost testați la HIV în ultimele 12 luni și își cunosc rezultatul	Numărul respondenților	Raportul de țară prezentat Sesiunii speciale a Adunării Generale a Organizației Națiunilor Unite pe probleme HIV/SIDA	Studii epidemiologice de generația a II-a	Dezagregare, conform grupului de vîrstă și sexelor	Centrul Național de Sănătate Publică	O dată 1-2 an
Numărul penitenciarelor acoperite cu programe de prevenire HIV și infecțiilor cu transmitere sexuală	Numărul penitenciarelor acoperite cu programe de prevenire HIV și infecțiilor cu transmitere sexuală	Nu este relevant	Indicator național	Rapoarte de activitate	Nu este relevant	Departamentul Instituțiilor Penitenciare	Anual
Numărul de teritorii în care se acordă tratament de substituție cu metadonă	Numărul de teritorii în care se acordă tratament de substituție cu metadonă	Nu este relevant	Indicator național	Rapoarte de activitate	Nu este relevant	Instituția Medico-Sanitară Publică Dispensarul Republican de Narcologie	Anual
Numărul de persoane acoperite cu terapie de substituție	Numărul de persoane acoperite cu terapie de substituție	Nu este relevant	Indicator național	Rapoarte de activitate	Nu este relevant	Instituția Medico-Sanitară Publică Dispensarul Republican de Narcologie	Anual
Numărul de teritorii acoperite cu programe de reducere a	Numărul de teritorii acoperite cu programe de reducere a	Nu este relevant	Indicator național	Rapoarte de activitate	Nu este relevant	Instituția Medico-Sanitară Publică Dispensarul	Anual

	riscurilor	riscurilor					Republican de Narcologie	
	Rata utilizatorilor de droguri injectabile acoperiți cu servicii de prevenire în cadrul programelor de reducere a riscurilor	Numărul utilizatorilor de droguri injectabile acoperiți cu servicii de prevenire în cadrul programelor de reducere a riscurilor	Numărul estimativ al utilizatorilor de droguri injectabile	Raportul de țară prezentat Sesiunii speciale a Adunării Generale a Organizației Națiunilor Unite pe probleme HIV/SIDA	Studii epidemiologice de generația a II-a	Dezagregare, conform grupului de vîrstă și sexelor	Instituția Medico-Sanitară Publică Dispensarul Republican de Narcologie	O dată 1-2 an
	Numărul de teritorii care oferă servicii de prevenire a infecției HIV pentru bărbații care practică sex cu bărbați	Numărul de teritorii care oferă servicii de prevenire a infecției HIV pentru bărbații care practică sex cu bărbați	Nu este relevant	Indicator național	Rapoarte de activitate	Nu este relevant	Centrul Național de Sănătate Publică	Anual
	Rata bărbaților care practică sex cu bărbați acoperiți cu servicii de prevenire a infecției HIV	Numărul bărbaților care practică sex cu bărbați acoperiți cu servicii de prevenire a infecției HIV	Numărul estimativ al bărbaților care practică sex cu bărbați	Raportul de țară prezentat Sesiunii speciale a Adunării Generale a Organizației Națiunilor Unite pe probleme HIV/SIDA	Studii epidemiologice de generația a II-a	Dezagregare, conform grupului de vîrstă	Centrul Național de Sănătate Publică	O dată 1-2 an
	Numărul de teritorii administrative care oferă servicii de prevenire HIV pentru lucrătoarele sexului comercial	Numărul de teritorii administrative care oferă servicii de prevenire HIV pentru lucrătoarele sexului comercial	Nu este relevant	Indicator național	Rapoarte de activitate	Nu este relevant	Centrul Național de Sănătate Publică	Anual
	Rata lucrătoarelor sexului comercial acoperite cu servicii de prevenire HIV	Numărul lucrătoarelor sexului comercial acoperite cu servicii de prevenire HIV	Numărul estimativ al lucrătoarelor sexului comercial	Raportul de țară prezentat Sesiunii speciale a Adunării Generale a Organizației Națiunilor	Studii epidemiologice de generația a II-a	Dezagregare, conform grupului de vîrstă	Centrul Național de Sănătate Publică	O dată 1-2 an

				Unite pe probleme HIV/SIDA				
OBIECTIVUL II. REDUCEREA IMPACTULUI NEGATIV AL EPIDEMIEI HIV/SIDA, ÎN SPECIAL OFERIND TI ÎNGRIJIRI ȘI SUPTOR PERSOANELOR CARE TRĂIESC CU HIV/SIDA ȘI MEMBRILOR FAMILIILOR								
1. INDICATORII DE IMPACT								
	Procentul adulților și copiilor cu HIV care primesc tratament 12, 24 și 60 luni după inițierea terapiei antiretrovirale	Numărul persoanelor aflate la tratament antiretroviral care au ajuns la 12, 24 și 60 luni de la inițierea acestuia	Numărul adulților și copiilor care au inițiat tratamentul antiretroviral în cohorta de raportare pentru 12, 24 și 60 luni de la inițiere	Raportul de țară prezentat Sesiunii speciale a Adunării Generale a Organizației Națiunilor Unite pe probleme HIV/SIDA Acces Universal	Statistica administrativă	Dezagregare, conform grupului de vîrstă, sexelor și teritoriilor (inclusiv de est), mediului de rezidență, grupului de utilizatori de droguri injectabile	Instituția Medico-Sanitară Publică Spitalul de Dermatologie și Maladii Comunicabile	Anual
	Rata de transmitere a infecției HIV pe verticală	Numărul cazurilor noi HIV la copii, născuți din mame HIV pozitive din cohorta anuală	Numărul copiilor născuți din mame HIV pozitive din cohorta anuală	Raportul de țară prezentat Sesiunii speciale a Adunării Generale a Organizației Națiunilor Unite pe probleme HIV/SIDA Indicator național	Statistica administrativă, analiza de cohortă conform anului nașterii	Nu este relevant	Instituția Medico-Sanitară Publică Spitalul de Dermatologie și Maladii Comunicabile	Anual
2. INDICATORII DE REZULTAT								
	Procentul adulților și copiilor cu infecție HIV care primesc terapie antiretrovirală	Numărul adulților și copiilor cu infecție HIV avansată care primesc terapie antiretrovirală la finele perioadei de raportare	Numărul estimat al adulților și copiilor cu infecție HIV avansată care necesită terapie antiretrovirală	Raportul de țară prezentat Sesiunii speciale a Adunării Generale a Organizației Națiunilor Unite pe probleme HIV/SIDA	Statistica administrativă/ SPECTRUM	Dezagregare, conform teritoriilor (inclusiv de est), sexelor, grupurilor de vîrstă	Instituția Medico-Sanitară Publică Spitalul de Dermatologie și Maladii Comunicabile	Anual
	Procentul celor care au avut cel puțin o dată CD ₄ mai puțin de	Numărul adulților și copiilor cu infecție HIV avansată care	Numărul adulților și copiilor cu infecție HIV avansată care	Declarația Dublin Indicator național	Statistica administrativă	Dezagregare, conform teritoriilor (inclusiv de est), sexelor,	Instituția Medico-Sanitară Publică Spitalul de	Anual

	350/mm ³ și care primesc terapie antiretrovirală	primesc terapie antiretrovirală la finele perioadei de raportare	au avut cel puțin o dată CD ₄ mai puțin de 350/mm ³			grupurilor de vîrstă	Dermatologie și Maladii Comunicabile	
	Procentul pacienților primar diagnosticați cu HIV și cu CD ₄ mai puțin de 350/mm ³ în momentul diagnosticării	Numărul pacienților primar diagnosticați cu HIV și cu CD ₄ mai puțin de 350/mm ³ în momentul diagnosticării	Numărul pacienților primar diagnosticați cu HIV	Declarația Dublin Indicator național	Statistica administrativă	Dezagregare, conform teritoriilor (inclusiv de est), sexelor, grupurilor de vîrstă	Instituția Medico-Sanitară Publică Spitalul de Dermatologie și Maladii Comunicabile	Anual
	Procentul utilizatorilor de droguri injectabile care primesc terapie antiretrovirală din numărul utilizatorilor de droguri injectabile care trăiesc cu HIV	Numărul utilizatorilor de droguri injectabile care primesc terapie antiretrovirală	Numărul utilizatorii de droguri injectabile care trăiesc cu HIV	Declarația Dublin Indicator național	Statistica administrativă	Dezagregare, conform teritoriilor (inclusiv de est), sexelor, grupurilor de vîrstă	Instituția Medico-Sanitară Publică Spitalul de Dermatologie și Maladii Comunicabile	Anual
	Numărul pacienților cu coinfecția TB/HIV care au primit tratament pentru TB și HIV	Numărul pacienților cu coinfecția TB/HIV care au primit tratament pentru TB și HIV, conform standardelor naționale	Numărul pacienților cu coinfecția TB/HIV	Raportul de țară prezentat Sesiunii speciale a Adunării Generale a Organizației Națiunilor Unite pe probleme HIV/SIDA	Statistica administrativă	Dezagregare, conform teritoriilor (inclusiv de est), sexelor, grupurilor de vîrstă	Instituția Medico-Sanitară Publică Spitalul de Dermatologie și Maladii Comunicabile	Anual
	Numărul femeilor gravide HIV pozitive care au primit tratament antiretroviral pentru a reduce riscul de transmitere de la mamă la făt	Numărul femeilor gravide HIV pozitive care au primit tratament antiretroviral pentru a reduce riscul de transmitere de la mamă la făt	Numărul femeilor gravide HIV pozitive înregistrate	Raportul de țară prezentat Sesiunii speciale a Adunării Generale a Organizației Națiunilor Unite pe probleme HIV/SIDA Indicator	Statistica administrativă	Nu este relevant	Instituția Medico-Sanitară Publică Spitalul de Dermatologie și Maladii Comunicabile	Anual

				național				
	Numărul copiilor născuți din mame HIV pozitive care au fost testați la HIV în primele 2 luni de viață	Numărul copiilor născuți din mame HIV pozitive care au fost testați la HIV în primele 2 luni de viață	Numărul copiilor născuți din mame HIV pozitive în perioada de raportare	Indicator național	Statistica administrativă	Nu este relevant	Instituția Medico-Sanitară Publică Spitalul de Dermatologie și Maladii Comunicabile	Anual

3. INDICATORII DE PROCES/PRODUS

	Numărul persoanelor care trăiesc cu HIV și primesc terapie antiretrovirală	Numărul persoanelor care trăiesc cu HIV și primesc terapie antiretrovirală	Nu este relevant	Raportul de țară prezentat Sesiunii speciale a Adunării Generale a Organizației Națiunilor Unite pe probleme HIV/SIDA	Statistica administrativă	Dezagregare, conform teritoriilor (inclusiv de est), sexelor, grupurilor de vîrstă	Instituția Medico-Sanitară Publică Spitalul de Dermatologie și Maladii Comunicabile	Anual
	Procentul persoanelor care trăiesc cu HIV cu CD ₄ mai mic de 200 și care primesc profilaxie cu Cotrimoxazole	Numărul persoanelor care trăiesc cu HIV cu CD ₄ mai mic de 200 și care primesc profilaxie cu Cotrimoxazole	Numărul de persoane care trăiesc cu HIV cu CD ₄ mai mic de 200	Indicator național	Statistica administrativă	Dezagregare, conform teritoriilor (inclusiv de est), sexelor, grupurilor de vîrstă	Instituția Medico-Sanitară Publică Spitalul de Dermatologie și Maladii Comunicabile	Anual
	Procentul persoanelor care trăiesc cu HIV aflați sub supraveghere medicală în cabinetele teritoriale, care au primit cel puțin un test CD ₄ și ARN HIV pe parcursul ultimului an	Numărul persoanelor care trăiesc cu HIV aflați sub supraveghere medicală în cabinetele teritoriale, care au primit cel puțin un test CD ₄ și tratamentul antiretroviral pe parcursul ultimului an	Numărul persoanelor care trăiesc cu HIV aflați sub supraveghere medicală în cabinetele teritoriale	Indicator național	Statistica administrativă	Dezagregare, conform teritoriilor (inclusiv de est), sexelor, grupurilor de vîrstă	Instituția Medico-Sanitară Publică Spitalul de Dermatologie și Maladii Comunicabile	Anual
	Numărul de teritorii administrative și secții specializate	Numărul de teritorii administrative și secții specializate	Nu este relevant	Indicator național	Statistica administrativă	Nu este relevant	Instituția Medico-Sanitară Publică Spitalul de	Anual

	care acordă îngrijiri paliative persoanelor care trăiesc cu HIV la domiciliu	care acordă îngrijiri paliative persoanelor care trăiesc cu HIV la domiciliu					Dermatologie și Maladii Comunicabile	
	Numărul persoanelor care trăiesc cu HIV și membrii familiilor lor care primesc susținere psihosocială și juridică	Numărul persoanelor care trăiesc cu HIV și membrii familiilor lor care primesc susținere psihosocială și juridică	Nu este relevant	Indicator național	Rapoarte de activitate	Nu este relevant	Ministerul Muncii Protecției Sociale și Familiei	Anual
	Procentul persoanelor în situații de risc de infectare cu HIV din cele care s-au adresat, au primit profilaxie postcontact	Numărul persoanelor în situații de risc de infectare cu HIV din cele care s-au adresat, au primit profilaxie postcontact	Numărul persoane în situații de risc de infectare cu HIV, care s-au adresat	Indicator național	Statistica administrativă	Nu este relevant	Instituția Medico-Sanitară Publică Spitalul de Dermatologie și Maladii Comunicabile	Anual

OBIECTIVUL III. PROMOVAREA ACTIVITĂȚILOR COMUNE ÎN PREVENIREA INFECȚIEI CU HIV CU ALTE

1. INDICATORII DE IMPACT ȘI DE REZULTAT

	Prevalența hepatitei virale B în populația-țintă (utilizatorii de droguri injectabile, lucrătoarele sexului comercial, bărbații care practică sex cu bărbați și deținuții)	Numărul mostrelor de sânge din populația-țintă (utilizatorii de droguri injectabile, lucrătoarele sexului comercial, bărbații care practică sex cu bărbați și deținuții) cu rezultat pozitiv la marcheri hepatitei virale B	Numărul mostrelor testate la marcherii hepatitei virale B din populația-țintă (utilizatorii de droguri injectabile, lucrătoarele sexului comercial, bărbații care practică sex cu bărbați și deținuții)	Raportul de țară prezentat Sesiunii speciale a Adunării Generale a Organizației Națiunilor Unite pe probleme HIV/SIDA, Organizația Mondială a Sănătății, supravegherea de generația a II-a	Studii privind seroprevalența utilizatorilor de droguri injectabile, precum și studii epidemiologice de generația a II-a	Dezagregare, conform grupului de vîrstă și sexelor	Centrul Național de Sănătate Publică	O dată 1-2 an
	Prevalența hepatitei virale C în populația-	Numărul mostrelor de sânge din	Numărul mostrelor testate la	Raportul de țară prezentat Sesiunii	Studii privind seroprevalența utilizatorilor de	Dezagregare conform grupului de	Centrul Național de Sănătate	O dată 1-2 an

țintă (utilizatorii de droguri injectabile, lucrătoarele sexului comercial, bărbații care practică sex cu bărbați și deținuții)	populația-țintă (utilizatorii de droguri injectabile, lucrătoarele sexului comercial, bărbații care practică sex cu bărbați și deținuții) cu rezultat pozitiv la markerii hepatitei virale C	markerii hepatitei virale C din populația-țintă (utilizatorii de droguri injectabile, lucrătoarele sexului comercial, bărbații care practică sex cu bărbați și deținuții)	speciale a Adunării Generale a Organizației Națiunilor Unite pe probleme HIV/SIDA, Organizația Mondială a Sănătății, supravegherea de generația a II-a	droguri injectabile, precum și studii epidemiologice de generația a II-a	vîrstă și sexelor	Publică	
Prevalența sifilisului în populația-țintă (utilizatorii de droguri injectabile, lucrătoarele sexului comercial, bărbații care practică sex cu bărbați și deținuții)	Numărul mostrelor de sînge din populația-țintă (utilizatorii de droguri injectabile, lucrătoarele sexului comercial, bărbații care practică sex cu bărbați și deținuții) cu rezultat pozitiv la sifilis	Numărul mostrelor testate la sifilis din populația-țintă (utilizatorii de droguri injectabile, lucrătoarele sexului comercial, bărbații care practică sex cu bărbați și deținuții)	Raportul de țară prezentat Sesiunii speciale a Adunării Generale a Organizației Națiunilor Unite pe probleme HIV/SIDA, Organizația Mondială a Sănătății, supravegherea de generația a II-a	Studii privind seroprevalența utilizatorilor de droguri injectabile, precum și studii epidemiologice de generația a II-a	Dezagregare, conform grupului de vîrstă și sexelor	Instituția Medico-Sanitară Publică Spitalul de Dermatologie și Maladii Comunicabile /Centrul Național de Sănătate Publică	O dată 1-2 an

2. INDICATORII DE PROCES/PRODUS

Rata populației-țintă din cadrul programelor de prevenire HIV acoperită cu vaccinare împotriva hepatitei B	Numărul populației-țintă din cadrul programelor de prevenire HIV acoperită cu vaccinare împotriva hepatitei B	Numărul populației-țintă din cadrul programelor de prevenire HIV	Indicator național	Statistica administrativă	Dezagregare, conform grupului de vîrstă și sexelor	Centrul Național de Sănătate Publică	Anual
Rata pacienților cu coinfecția HIV și hepatită virală C eligibili pentru tratamentul specific al	Numărul pacienților cu coinfecția HIV și hepatită virală C eligibili pentru tratamentul specific al	Numărul pacienților cu coinfecția HIV și hepatită virală C eligibili pentru tratamentul specific al	Indicator național	Statistica administrativă	Dezagregare, conform grupului de vîrstă și sexelor	Instituția Medico-Sanitară Publică Spitalul de Dermatologie și Maladii Comunicabile	Anual

hepatitei virale C și care primesc acest tratament	hepatitei virale C și care primesc acest tratament	hepatitei virale C						
Rata populației-țintă diagnosticată cu sifilis care primesc tratament adecvat gratuit în instituțiile medico-sanitare publice	Numărul populației-țintă diagnosticată cu sifilis care primesc tratament adecvat gratuit în instituțiile medico-sanitare publice	Numărul populației-țintă diagnosticată cu sifilis	Indicator național	Supravegherea epidemiologică de generația a II-a Statistica administrativă	Dezagregare, conform grupului de vîrstă și sexelor	Instituția Medico-Sanitară Publică Spitalul de Dermatologie și Maladii Comunicabile	O dată 1-2 an	
Procentul mostrelor de sînge testate la HIV și sifilis, conform protocoalelor naționale	Numărul mostrelor de sînge testate la HIV și sifilis, conform protocoalelor naționale	Numărul mostrelor de sînge	Indicator național	Statistica administrativă	Nu este relevant	Centrul Național de Transfuzie a Sîngelui	Anual	

OBIECTIVUL 4: CREAREA UNUI SISTEM EFICIENT DE MANAGEMENT AL PROGRAMULUI

INDICATORII DE PROCES/PRODUS

Numărul anual de ședințe ale Consiliului Național de coordonare a programelor naționale de profilaxie și control al infecției HIV/SIDA, infecțiilor cu transmitere sexuală și de control al tuberculozei	Numărul anual de ședințe ale Consiliului Național de coordonare a programelor naționale de profilaxie și control al infecției HIV/SIDA, infecțiilor cu transmitere sexuală și de control al tuberculozei	Nu este relevant	Indicator național	Procese-verbale	Nu este relevant	Consiliul Național de coordonare a programelor naționale de profilaxie și control al infecției HIV/SIDA, infecțiilor cu transmitere sexuală și de control al tuberculozei	Anual
Numărul anual de ședințe ale grupului tehnic de lucru	Numărul anual de ședințe ale grupului tehnic de lucru	Nu este relevant	Indicator național	Procese-verbale	Nu este relevant	Consiliul Național de coordonare a programelor naționale de profilaxie și control al infecției HIV/SIDA,	Anual

							infecțiilor cu transmitere sexuală și de control al tuberculozei	
	Numărul anual de ședințe ale comisiei de experți	Numărul anual de ședințe a comisiei de experți	Nu este relevant	Indicator național	Procese-verbale	Nu este relevant	Consiliul Național de coordonare a programelor naționale de profilaxie și control al infecției HIV/SIDA, infecțiilor cu transmitere sexuală și de control al tuberculozei	Anual
	Cota cheltuielilor pentru HIV finanțate din resursele naționale	Cheltuielile pentru HIV finanțate din resursele naționale	Cheltuielile pentru HIV total	Indicator național	Rapoarte financiare	Nu este relevant	Ministerul Sănătății	Anual
	Numărul de supravegheri epidemiologice de generația a II-a efectuate	Numărul de supravegheri epidemiologice de generația a II-a efectuate	Nu este relevant	Indicator național	Rapoarte	Nu este relevant	Centrul Național de Sănătate Publică	Fiecare ani

Anexa nr.2
la Programul național de prevenire
și control al infecției HIV/SIDA și infecțiilor
cu transmitere sexuală pentru anii 2014-2015

Finanțarea Programului pe obiective (până în 2015)

Nr. d/o	Obiective	Necesități		Total, lei moldovenești	Total, procente
		2014	2015		
1.	Prevenirea transmiterii infecției cu HIV și infecțiilor cu transmitere sexuală, în special în populațiile-cheie	97.929.401	98.391.514	196.320.915	44,5
2.	Reducerea impactului negativ al epidemiei HIV/SIDA, în special oferind tratament, îngrijiri și suport persoanelor care trăiesc cu HIV/SIDA și membrilor familiilor lor	84.218.704	67.912.658	152.131.362	34,5

3.	Promovarea activităților comune în prevenirea infecției cu HIV cu alte programe	19.520.030	13.939.451	33.459.481	7,6
4.	Crearea unui sistem eficient de management al Programului	32.498.431	26.709.851	59.208.282	13,4
TOTAL		234.166.566	206.953.474	441.120.040	100

Bugetul Ministerul Sănătății						Fondurile asigurării obligatorii de asistență				
2014	Procente	2015	Procente	Total, lei moldovenești	Procente	2014	Procente	2015	Procente	Tot moldo
3.494.742	4	4.390.354	4	7.885.096	4,02	10.485.608	11	11.341.108	12	21.8
4.662.345	6	17.395.122	26	22.057.466	14,50	6.377.944	8	6.378.444	9	12.7
184.516	1	382.080	3	566.596	1,69	1.156.511	6	1.154.096	8	2.3
823.898	28	0	0	823.898	1,39	0	0	0	0	
9.169.500	4	22.167.555	11	31.337.055	7,10	18.020.063	8	18.873.648	9	36.8

Fondul Global									
Centrul PAS				UCIMP				Total, Fondul Global	
2014	2015	Total, lei moldovenești	Procente	2014	2015	Total, lei moldovenești	Procente	Total, lei moldovenești	Procente
4.088.369	0	4.088.369	2,08	8.466.620	0	8.466.620	4,31	12.554.989,43	6,40
21.864.850	0	21.864.850	14,37	3.296.725	16.420.849	19.717.574	12,96	41.582.424,26	27,33
0	0	0	0,00	0	0	0	0,00	0,00	0,00
9.732.312	0	9.732.312	16,44	2.513.128	0	2.513.128	4,24	12.245.439,91	20,68
35.685.532	0	35.685.532	8,09	14.276.473	16.420.849	30.697.322	6,96	66.382.853,60	15,05

Deficitul Programului			
2014	2015	Total	Procente
71.394.061	82.660.053	154.054.115	78,47
48.012.841	27.718.242	75.731.083	49,78
18.179.003	12.403.275	30.582.278	91,40
19.429.093	26.709.851	46.138.944	77,93
157.014.998	149.491.421	306.506.420	69,48